

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

19/5397-50

08. juni 2020

Tillegg nr. 6 til tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet for 2020

Dette tillegget til tildelingsbrevet har følgende inndeling:

1. Tildeling av midler til utvidelse av tilbudet *Fleksibel opplæring*
2. Rapportering om bruken av midlene
3. Nye oppdrag til Utdanningsdirektoratet:
 - Oppdrag 2020-028 om utvidelse av *Fleksibel opplæring* og overgang til ordinær drift
 - Oppdrag 2020-029 om tilskudd til innkjøp av digitale læremidler
 - Oppdrag 2020-030 om pilotprosjekt for veiledning til barnehageeiere
 - Oppdrag 2020-031 om oppfølging av Meld. St. 6 (2019-2020)
 - Oppdrag 2020-032 om tilskuddsmodeller for utstyr i fag- og yrkesopplæringen
 - Oppdrag 2020-033 om nivået på trekkordningen for elever i frittstående skoler

1. Tildeling av midler til utvidelse av tilbudet *Fleksibel opplæring*

Utdanningsdirektoratet gis med dette fullmakt til ytterligere å belaste de respektive kapitler og poster på statsbudsjettet for 2020 med inntil de beløp som er angitt i kolonnen "Endring nå" i tabellen nedenfor.

(beløp i 1000 kroner)

Kap	Post	Kapittelnavn Postnavn	Tidligere tildelt	Endring nå
226		Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen		
	21	Spesielle driftsutgifter	1 310 535	3 600

Kap. 226 post 21

Tildelingen på 3,6 mill. kroner forutsettes benyttet til utvidelse av tilbudet i *Fleksibel opplæring* jf. Oppdrag 2020-028.

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Avdeling for
barnehage og
grunnskole

Saksbehandler
Bjørn Breivik
22 24 76 26

2. Rapportering om bruken av midlene

Når det gjelder rapportering om bruk av midlene, viser departementet til kap. 8 i tildelingsbrevet for 2020.

3. Nye oppdrag til Utdanningsdirektoratet

Her følger seks nye oppdrag.

Oppdrag 2020-028 om utvidelse av *Fleksibel opplæring* og overgang til ordinær drift

Oppdrag nr:	2020-028
Oppdrag:	Utvidelse av <i>Fleksibel opplæring</i> og overgang til ordinær drift
Frist:	1. august 2020
Finansiering: budsjettkap., post og prosjektnummer	Kap. 226, post 21 – Prosjektnummer 62000: - 6,8 mill. kroner til <i>Fleksibel opplæring</i> (inkluderer våreffekt og overgang til ordinær drift fra høst 2020), hvorav 6,5 mill. kr. er tildelt i tildelingsbrevet for 2020 og 300 000 kr. må dekkes innenfor egen ramme. - 3,6 mill. kroner til utvidelse av tilbudet i <i>Fleksibel opplæring</i> tildelt i dette tillegget til tildelingsbrev (nr. 6 for 2020).
Bakgrunn for oppdraget: Som det fremgår av tildelingsbrevet til Utdanningsdirektoratet av 2020, skal <i>Fleksibel opplæring</i> gå over i ordinær drift fra høsten 2020. NAFO og Udir samarbeider i dag om piloten, som går ut våren 2020. NAFO leverer innholdet i modellen, mens Udir står for leveranse og utvikling av <i>digilær.no</i> som plattform for leveransen.	
Beskrivelse av oppdraget: Når <i>Fleksibel opplæring</i> går over til ordinær drift fra høsten 2020, skal NAFO fortsatt ha ansvaret for innholdet og undervisningen i modellen, slik de har i dag. Vi vil også at NAFO i 2020 skal starte arbeidet med en utvidelse av tilbudet i <i>Fleksibel opplæring</i> , som innebærer følgende: <ul style="list-style-type: none">- Nybegynnerengelsk på et språk- Kartleggingsverktøy i matematikk, naturfag og engelsk på tre språk- Skriftlig nasjonal veileder for tospråklig fagopplæring i grunnopplæringen	
Eventuelle andre føringer for hvordan oppdraget skal utføres: <i>Fleksibel opplæring</i> skal gå over i ordinær drift fra 1. august 2020.	
Rapportering etter gjennomført oppdrag: Utkvittering av utført oppdrag sendes til postmottak@kd.dep.no med kopi til Bjørn Breivik (Bjorn.Breivik@kd.dep.no) og Synne N. Børstad i BAG (Snb@kd.dep.no) innen 1. august 2020.	

Oppdrag 2020-029 om tilskudd til innkjøp av digitale læremidler

Oppdragsnr:	2020-029
Oppdrag:	Tilskudd til innkjøp av digitale læremidler
Frister:	Sluttrapportering innen 1.1.2020
Finansiering:	Det er avsatt 60 millioner kroner over kap 226 post 21, med forbehold om Stortingets godkjenning. Eventuelle tilskudd kan utlyses med dette forbeholdet, men midlene kan ikke utbetales før Stortinget har vedtatt budsjettet.

Bakgrunn for oppdraget:

Vi viser til Digitaliseringsstrategien for grunnsopplæringen samt Prop. 1S 2018-2019 kap. 226 og tildelingsbrev for 2019.

Beskrivelse av oppdraget:

Vi viser til Prop. 117 S (2019–2020) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2020 (RNB). Der beskrives tiltak for å gi tilgang til digitale læremidler, stimulere markedet av digitale læremidler og redusere risiko for konkurser i markedet for digitale læremidler som følge av Covid-19-pandemien.

Kunnskapsdepartementet gir Utdanningsdirektoratet i oppdrag å fordele 60 millioner kroner til innkjøp av digitale læremidler. Tildelingen skal dels gis som endring i rammen og egenandel for eksisterende tilskuddsordning for innkjøp av digitale læremidler. Videre skal en egen ordning for innkjøp av digitale læremidler og tiltak for å støtte digitalisering friskoler i grunnskole og videregående opplæring inngå i satsingen. 5 mill. kr. avsettes til samiske digitale læremidler.

Eventuelle andre føringer for hvordan oppdraget skal utføres:

Det skal være dialog med departementet om fordeling og utforming av tiltakene. Sametinget skal gis mulighet til å gi innspill.

Tiltakene og fordeling av midlene kan sees i sammenheng med eget oppdrag om støtte til hjemmeundervisning.

Tiltaket er midlertidig og knyttet til virusutbruddet, men skal sees i sammenheng med mål og tiltak i digitaliseringsstrategien for grunnsopplæringen.

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

Sluttrapport sendes KD innen 1.1.2021. KD ønsker dialog om hvordan ytterligere informasjonsbehov for departementet kan dekkes. Rapportering sendes til postmottak@kd.dep.no med kopi til Maren Hegna (mhe@kd.dep.no), Jørgen Risvik-Jellum (Jorgen.Risvik-Jellum@kd.dep.no) og Bjørn Breivik (Bjorn.Breivik@kd.dep.no).

Oppdrag 2020-030 om pilotprosjekt for veiledning til barnehageeiere

Oppdrag nr:	2020-030
Oppdrag:	Pilotprosjekt - veiledning til barnehageeiere for å styrke kvalitetsutviklingen
Frist:	Underveisrapportering innen 01. januar 2021, 1. januar 2022, og sluttrapportering innen 15. juni 2023, med forbehold om tilpasninger dersom behov oppstår.
Finansiering: budsjettkap., post og prosjektnummer	Pilotprosjektet finansieres over kap. 231 post 21 med 5 mill. kr. per år over tre år (totalt 15 mill. kr. for pilotperioden).

Bakgrunn for oppdraget:

Kunnskapsdepartementet viser til arbeidet med Meld St. 6 (2019-2020) Tett på - tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO. Målet med meldingen er å legge til rette for et godt tilpasset og inkluderende tilbud for alle barn og unge, blant annet gjennom å styrke arbeidet med tidlig innsats.

Det er stor variasjon på kvaliteten i barnehagetilbudet. Veiledning til barnehageeiere kan bidra til å styrke kvalitetsutviklingen i barnehagene. Veilederkorpsset i skolen tilbyr veiledning som støtte til skoleeiere og skoleledere som ønsker å styrke kvalitetsutviklingsarbeidet i skolen. Dette kan være en modell som også kan egne seg for veiledning til barnehageeiere.

Beskrivelse av oppdraget:

Departementet ber om Utdanningsdirektoratet setter i gang en pilot for å teste ut ekstern veiledning av barnehageeiere i utvalgte fylker. Dette skal skje i noen utvalgte kommuner som fylkesmannsembetene bidrar til å identifisere, og som selv ønsker ekstern støtte til sitt arbeid med kvalitetsutvikling.

I arbeidet med piloten vil det være sentralt å finne gode indikatorer for hvordan de rette barnehagene velges ut, og i den forbindelse se nærmere på hva fagfeltet har identifisert som kjennetegn på god kvalitet i barnehagen. Målsettingen vil på sikt være å utvikle et indikatorsett som kan bidra til at tilbudet om veiledning når ut til barnehageeiere som har behov for ekstern støtte til sitt kvalitetsutviklingsarbeid.

Dette pilotprosjektet vil bli sett i sammenheng med andre veiledningsordninger for kommunene som Oppfølgingsordningen med Veilederkorps, BUFDIR's veiledning av barnevernstjenesten, veiledning av kommunale musikkskoler, o.a. Særlig interessant vil det være å se til erfaringene med oppfølging og veiledning av barnehager og skoler i kommuner i Oppfølgingsordningen.

Ved pilotprosjektets slutt ber vi om en nærmere vurdering fra direktoratet om det kan være formålstjenlig å etablere et mer omfattende tilbud til barnehageeiere over hele landet. Vi ber også om forslag til et indikatorsett som eventuelt kan benyttes for å identifisere eiere som skal få tilbud om veiledning. Vurderingen vil være en del av grunnlaget for videre politikkutvikling på dette området.

Eventuelle andre føringer for hvordan oppdraget skal utføres:

Oppdraget gjennomføres som et pilotprosjekt over 3 år fra 2020 – 2023.

Departementet ønsker en dialog med direktoratet våren 2020 for å komme frem til hvordan pilotprosjektet skal gjennomføres, med mål om at Udir kan gå i dialog med FM om identifisering av aktuelle pilotkommuner og oppstart høsten 2020. Det må imidlertid tas forbehold om hva korona-situasjonen vil bety for embetene og kommunenes kapasitet til å komme i gang i løpet av dette året.

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

Leveranser sendes til postmottak@kd.dep.no med kopi til Bjørn Breivik (Bjorn.Breivik@kd.dep.no) og Håvard Lunnan (Havard.Lunnan@kd.dep.no) innen fristene nevnt øverst i brevet.

Oppdrag nr. 2020-031 om oppfølging av Meld. St. 6 (2019-2020)

Oppdrag nr:	2020-031
Oppdrag:	Følge opp tiltak i Meld. St. 6 (2019-2020) Tett på – Stortingsmelding om tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO
Frister:	Tiltak 1: 31. desember 2020 Tiltak 2: 1. desember 2020 Tiltak 3: 15. oktober 2020 Tiltak 4: 1. desember 2020 Tiltak 5: i årsrapporten Tiltak 6: i årsrapporten Tiltak 7: 15. august 2020 Tiltak 8: 1. november 2020 Tiltak 9: 1. november 2020 Tiltak 10: 31. desember 2020, 1. mars 2021 Tiltak 11: i årsrapporten Tiltak 12: 31. desember 2024 Tiltak 13: 1. september 2020
Finansiering: budsjettkap., post og prosjektnummer	Det vil på sikt bli overført noen midler som skal bidra til måloppnåelsen i tiltak 6. Det vil også bli overført midler til tiltak 12, i de fem årene evalueringen skal vare. Øvrige oppdrag skal gjennomføres innenfor gjeldende rammer.

Bakgrunn for oppdraget:

KD viser til tildelingsbrevet til Utdanningsdirektoratet for 2020, der oppfølgingen av Meld. St. 6 (2019-2020) Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO er omtalt som en viktig prioritering for direktoratet i 2020. Vi viser videre til Meld. St. 6 (2019-2020) for nærmere omtale av tiltakene i meldingen, også de som gis som oppdrag under. De fleste oppdragene under er derfor beskrevet på et overordnet nivå, med unntak av noen få oppdrag som har fått en mer detaljert beskrivelse.

Vedlagt følger en oversikt over de tiltakene i meldingen der Utdanningsdirektoratet har et oppfølgingsansvar. Noen oppdrag er allerede gitt Udir og noen av tiltakene gis det ikke spesifikke oppdrag på.

Beskrivelse av oppdraget:

Utdanningsdirektoratet gis med dette følgende oppdrag:

1. Tiltak for bedre informasjonsoverføring mellom utdanningsnivåer og tjenester for å gi barn og elever best mulige overganger

Utdanningsdirektoratet bes utrede forslag til tiltak for å bedre informasjonsoverføring mellom utdanningsnivåer (barnehage, barneskole, SFO, ungdomsskole, videregående) og tjenester (som f.eks. PP-tjenesten, helsestasjons- og skolehelsetjenesten, barnehage og skole), i samarbeid med berørte parter.

Frist for oppdraget: 31. desember 2020

2. Utvikle nettbasert veiledningsmateriell for å spre kunnskap om hvordan lekser kan støtte læring for alle elever. Lekser må ses i sammenheng med læreplanverket, tilpasset opplæring og helheten i læringsarbeidet.

Frist: 1. desember 2020

3. Vurdere og foreslå hvilke tiltak det kan være behov for:

- **for å støtte personalet i barnehagen i å fremme og utvikle de flerspråklige barnas norsk- og samiskspråklige kompetanse**

Vi ber Utdanningsdirektoratet vurdere om det er behov for ytterligere materiell eller tiltak, for å støtte personalet i barnehagen i å fremme og utvikle de flerspråklige barnas norsk- og samiskspråklige kompetanse.

- **for å støtte lærerne slik at de kan bidra til andrespråkutvikling hos minoritetsspråklige elever i alle fag i grunnskolen og i videregående**

Mange lærere mangler erfaring og kompetanse til å hjelpe elever som ikke har tilstrekkelige ferdigheter i norsk med å utvikle sine norskferdigheter. KD ber Utdanningsdirektoratet vurdere hvilke tiltak det kan være behov for, for å støtte lærerne. Sverige har allerede gjort et arbeid på dette, som kan være til inspirasjon, ref. veiledningen "Bygga svenska".

Tiltaket bør ses i sammenheng med tiltak 9.

Frist: 15.oktober 2020

4. Følge med på hvordan bestemmelsen om intensiv opplæring for 1.-4. trinn fungerer, og om det er behov for mer veiledning om hvordan denne plikten kan følges opp

Vi ber Udir om en rapportering på hvordan bestemmelsen om intensiv opplæring for 1.-4. trinn fungerer, som bakgrunn for vurdering av å utvide bestemmelsen om intensiv opplæring til flere trinn (sistnevnte følges opp av departementet i tilknytning til oppfølgingen av Opplæringslovutvalget). Vi ber også Udir vurdere behov for mer veiledning om hvordan plikten kan følges opp.

Frist: 1. desember 2020

5. Vurdere hvordan det statlige tilsynet og den statlige veiledningen bedre kan bidra til at barn og elever får et god tilpasset og inkluderende tilbud

Vi ber Udir redegjøre for hvordan de har tenkt å følge dette opp.

Frist: i årsrapporten for 2020

6. Styrke arbeidet med et godt kunnskapsgrunnlag om inkludering og spesialpedagogikk, herunder forskning på små og sårbare grupper og spesialpedagogikk på det samiske området

Udir skal styrke kunnskapsgrunnlaget på dette området ved å lyse ut FoU-opdrag etter behov. Det kan omfatte forskningsoppdrag på brede områder innenfor inkludering og spesialpedagogikk, vanlige utfordringsområder for barn og elever med behov for særskilt tilrettelegging, men også forskning på små og sårbare grupper. Udir må være i dialog med Statped og andre sentrale miljøer og brukergrupper for å identifisere kunnskapsbehov.

Vi ber Udir redegjøre for hvordan dette skal følges opp i årsrapporten for 2020.

KD tar sikte på å overføre midler som skal bidra til å styrke kunnskapsgrunnlaget på feltet. Når dette vil skje, vil være avhengig av prosessen med endringer i Statped.

Det skal opprettes et nytt senter for forskning på spesialpedagogikk og inkludering, lagt til en vertsinstitusjon i universitets- og høyskolesektoren. Formålet er å styrke den spesialpedagogiske forskningen og øke forskningskvaliteten, -kompetansen og -kapasiteten på feltet på lenger sikt. Dette skal gi rom for forskerinitierte prosjekter og mer langsiktig forskning på feltet. Det forventes god dialog mellom Udir, Statped og det nye senteret når det er opprettet. Det skjer sannsynligvis i løpet av 2021.

Frist: Udirs årsrapport de fem neste årene eller til annen beskjed gis.

7. Se til at regelverket for fritak i fag blir riktig forstått og fulgt opp i kommunene, og at foreldrene får nødvendig veiledning og informasjon.

Bakgrunnen for oppdraget er anmodningsvedtak nr. 197, 12. desember 2018, og det ble omtalt i KDs Prp. 1 S (2019-2020):

Oppmodningsvedtak gjort i samband med behandlinga av Prop. 1 S (2018–2019), jf. Innst. 12 S (2018–2019):

Stortinget ber regjeringen sørge for at fritak for skolefag ikke blir gitt dersom dette ikke er i overensstemmelse med elev og foresattes ønsker, at fritaket må være faglig begrunnet, og at konsekvensene av et fritak er gjort godt kjent for eleven og foresatte.

I Prop. 1 S (2019-2020) skriver departementet at:

Departementet vil be Utdanningsdirektoratet sjå til at regelverket på området blir rett forstått og fulgt opp ute i kommunane, og at elevane og foreldra får nødvendig rettleiing og informasjon. Opplæringslovutvalet leverer innstillinga si 1. desember 2019. Departementet vil i oppfølginga av denne innstillinga vurdere om det er behov for justering av lovverket i denne samanhengen, og deretter legge saka fram for Stortinget på ein eigna måte.

Komiteen omtalte dette slik i innstillingen (Innst. 12 S (2018–2019)):

Fritak for skolefag

Komiteen viser til budsjettøringa, der det ble tatt opp problemet med at en del elever med sansetap blir fritatt for enkelte skolefag, og at dette bidrar til at disse elevene opplever faglig og sosial ekskludering som følge av fritaket. Elever opplyser at de opplever å være tvunget til å akseptere fritak i møte med skoleledelsen. Det synes som at årsaken til fritak ofte er økonomisk begrunnet, eller at skolene mangler kunnskap om tilrettelegging av de aktuelle fagene.

Komiteen er bekymret for at en del skoler ser ut til å velge fritak som en enklere løsning enn tilrettelegging, og understreker at fritak ikke skal gis dersom det ikke kan dokumenteres at dette er i overensstemmelse med elevens og foresattes ønske, samt at det foreligger en faglig begrunnelse fra pedagogisk personale.

Undersøkelsen foretatt av Opinion på oppdrag fra Blindeforbundet i mai 2018 viser at 34 pst. av synshemmede mellom 23 og 36 år har uførepensjon. Hele 44 pst. av dem som har uføretrygd, ble erklært uføre da de var 20 år eller yngre.

Komiteen mener dette er svært bekymringsfullt, og understreker at utdanning er inngangsporten til arbeidsmarkedet, uavhengig av funksjonsnivå.

Vi ber Udir redegjøre for hvordan dette skal følges opp.

Frist: 15. august 2020

8. Vurdere hvordan alle barnehager og skoler kan få tilstrekkelig tilgang til spesialpedagogisk kompetanse

Vi ber Udir vurdere ulike alternativer for hvordan alle barnehager og skoler kan få tilstrekkelig tilgang til spesialpedagogisk kompetanse, herunder en vurdering av en plikt for kommunene for å sikre dette, og ev. økonomiske konsekvenser for de ulike alternativene. Vurderingen vil bl.a. inngå som et kunnskapsgrunnlag i arbeidet med opplæringsloven.

Frist: 1. november 2020

9. Vurdere hvordan alle barnehager og skoler kan få tilstrekkelig tilgang til kompetanse i norsk som andrespråk

Vi ber Udir vurdere ulike alternativer for hvordan alle barnehager og skoler (inkludert vgo) kan få tilstrekkelig tilgang til kompetanse i norsk som andrespråk, og ev. økonomiske konsekvenser for de ulike alternativene. Vurderingen vil bl.a. inngå som et kunnskapsgrunnlag i arbeidet med opplæringsloven. Tiltaket bør ses i sammenheng med tiltak 3.

Frist: 1. november 2020

10. Kartlegge situasjonen for andre yrkesgrupper i barnehage, skole og SFO og vurdere hvilket ansvar og hvilke oppgaver ulike profesjoner kan ivareta, samt foreslå tiltak for å styrke de ulike yrkesgruppenes situasjon i barnehage, skole og SFO.

Frist: Kartlegging innen 31. des.

Vurdering og forslag om tiltak 1. mars 2021

11. Styrke utviklingsarbeidet innenfor det spesialpedagogiske området og se det i sammenheng med utviklingsarbeidet forøvrig

Vi ber Udir redegjøre for planene for hvordan dette skal følges opp i årsrapporten.

Frist: årlig i årsrapporten fremover

12. Igangsette et oppdrag om å evaluere prosessen med kompetansebyggingen i kommuner og fylkeskommuner og endringene i Statped

Vi ber Udir igangsette et oppdrag om å evaluere utviklingen av kompetanseløftet i kommuner og fylkeskommuner og hvordan kommunenes praksis blir påvirket av kompetansehevingen gjennom kompetanseløftet og endringene av Statpeds tjenestetilbud. Evalueringen skal gå over fem år, med delrapporter underveis og sluttrapport innen 31. desember 2024.

Kompetanseløftet for kommuner og fylkeskommuner må ses i sammenheng med og vil bli påvirket av endringene i tjenestetilbudet fra Statped. Det er et mål at tiltakene skal bidra til bedre kompetanse tettere på barna og elevene, slik at alle opplever å få et bedre tilpasset og inkluderende pedagogisk tilbud enn de har i dag. Dette er spesielt viktig for barn og elever som har behov for særskilt tilrettelegging.

Evalueringen skal gi kunnskap som kan bidra til å gjøre ev. justeringer underveis i kompetanseløftet og bruken av Statpeds kompetanse i overgangsperioden. Statpeds interne omorganisering og omstilling skal ikke inngå i evalueringen. Evalueringen må også gi et godt kunnskapsgrunnlag for veien videre etter overgangsperioden.

Utviklingen av oppdraget skal skje i samarbeid med KD og Statped. KD skal også igangsette en egen evaluering av omstillingen i Statped, og det vil være nødvendig å avklare grensegangene mellom disse til evalueringene. Det må også være dialog med KS om oppdraget. Det bør opprettes en referansegruppe til evalueringen med sentrale brukere og organisasjoner.

Frist: 31. desember 2024 for sluttrapport

Delrapporter underveis (vi ber Udir komme med forslag her)

13. Gå opp grensene for hva slags informasjon, veiledere og ressurser hhv. Statped og Udir skal ha ansvar for (felles oppdrag til Udir og Statped)

Avgrensningen av Statpeds mandat vil øke behovet for at informasjon, veiledere og ressurser er tilgjengelige for ansatte i barnehager og skoler, for foresatte og for ansatte i PP-tjenesten på områder som kommunene og fylkeskommunene skal håndtere selv. Utdanningsdirektoratet må ta et større ansvar for veiledning og formidling av kunnskap innenfor spesialpedagogikk. Det blir nødvendig å avklare hva slags informasjon og hva slags veiledere og ressurser henholdsvis Statped og direktoratet skal ha ansvar for.

Udir bes om å kartlegge eksisterende materiale, vurdere behovet, utvikle nye veiledere og ressurser ved behov og vurdere hvem som bør ha ansvar for de ulike produktene. Arbeidet bør gjøres i samarbeid med Statped og ses i sammenheng med

oppdraget til Statped og Udir i arbeidsgruppe for oppgaver som skal overføres fra Statped til Udir, jf. tillegg nr. 3 til tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet for 2020.

Frist: 1. september 2020

Eventuelle andre føringer for hvordan oppdraget skal utføres:

Ingen.

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

Utkvittering av utførte oppdrag sendes til postmottak@kd.dep.no med kopi til Bjørn Breivik (bjorn.breivik@kd.dep.no) og Kristina Kvåle (Kristina.Kvale@kd.dep.no) innen fristene innledningsvis.

Oppdrag 2020-032 om tilskuddsmodeller for utstyr i fag- og yrkesopplæringen

Oppdrag nr:	2020-032
Oppdrag:	Tilskuddsmodeller for utstyr i fag- og yrkesopplæringen
Frist:	31.12.2023
Finansiering: budsjettkap., post og prosjektnummer	Prosjektet finansieres over kap. 226, post 21. Det følger med egne midler til prosjektet, jf. det som står under overskriften «Finansiering» under. Midlene blir tildelt i kommende tillegg til tildelingsbrev.

Bakgrunn for oppdraget:

Departementet viser til tidligere dialog mellom KD og Udir om modeller for tilskudd til utstyr i fag- og yrkesopplæringen, herunder notat fra Udir datert 19.03.2020.

I Granavolden-plattformen står at regjeringen vil «utvikle modeller som bidrar til oppdatert og kvalitetssikret utstyr». Stortinget bestemte i behandlingen av 2020-budsjettet at det skal benyttes 25 mill. kroner til «bedre utstyr på yrkesfaglinjene i videregående skole», jf. Innst. 12 S (2019–2020). Oppdraget er en oppfølging av disse politiske føringene.

Beskrivelse av oppdraget:

KD viser til Udirs notat datert 19.03.2020. Oppdraget skal i hovedsak utføres i tråd med det som skisseres der. Det overordnede målet er å få kunnskap om hvilke modeller for finansiering av utstyr som utløser fylkeskommunal finansiering, og som er bærekraftig over tid. Følgende kan legges til grunn for arbeidet:

- Utvikling av utstyrmodeller skal ses i sammenheng med utlysningen av et forskningsoppdrag.
- Inntil fem mill. kroner skal brukes på forskning knyttet til prosjektet. Udir er ansvarlig for utvikling av modeller, tildeling av midler og forskning knyttet til dette. Udir har fullmakt til å fordele midlene som er satt av til prosjektet.

- Udir skal utvikle to til fire modeller for hvordan statlige tilskudd kan føre til økt investering i utstyr – én av modellene skal være en *gaveforsterkningsordning* (fylkeskommunen og arbeidsliv).
- Udir skal drøfte, og informere om, de ulike modellene med representanter for partene i arbeidslivet og skoleeiere.
- Prosjektet skal avgrenses til å undersøke hvilken effekt et stimuleringsstilskudd har på fylkeskommunenes prioriteringer, ikke om det fører til bedre opplæring e.l.
- Tiltakene bør så langt som mulig innrettes på en måte som gir insentiver til prioriteringer av utstyrsinvesteringer *over tid*.
- Prosjektet bør så langt som mulig kunne si noe om virkningene av øremerkede statlige tilskudd *generelt*.
- Oppdraget er fullført når
 - A. midlene avsatt til prosjektet er tildelt i form av fylkeskommunale tilskudd og finansiering av et forskningsoppdrag (delleveranse 1).
 - B. det er oversendt en forskningsrapport til departementet inkl. en oppsummering med tilrådninger fra Udir (delleveranse 2).

Finansiering

Stortinget bevilget 25 mill. kroner til formålet i 2020-budsjettet. Dette er i utgangspunktet en varig økning av rammen, noe som innebærer at det er ytterligere 25 mill. kroner i 2021. Midlene ligger på en post som gjør at de kan overføres til 2021. Det settes derfor av en ramme på 50 mill. kroner til forsøket, hvorav 5 mill. kroner skal finansiere forskningen. De øvrige 45 mill. blir utbetalt til utstyrsprosjekter i fylkeskommunene.

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

Utkvittering av utført oppdrag skal sendes til postmottak@kd.dep.no med kopi til ingebrigt.holmen@kd.dep.no innen 31.12.2023.

Oppdragsbrev 2020-033 om nivået på trekkordningen for elever i frittstående skoler

Oppdrag nr:	2020-033
Oppdrag:	<i>Vurdering av nivået på trekkordningen for elever i frittstående skoler</i>
Frist:	1. februar 2021
Finansiering:	Prosjektet finansieres innenfor gjeldende bevilgning.

Bakgrunn for oppdraget:

Formålet med trekkordningen er at staten ikke skal finansiere opplæring for nye elever som begynner i frittstående skoler både gjennom kommunerammen og gjennom tilskudd til friskoler. Gjennom trekkordningen gjøres det hvert år en justering av rammetilskuddet til kommunesektoren basert på elevtallsendringen for elever i friskoler fra ett år til et annet. Det er likevel slik at veksten i antall elever i friskoler medfører økte kostnader for staten siden trekket i kommunerammene er lavere enn økningen i tilskudd til friskoler. Trekket i kommunerammen skal imidlertid samsvare med kommunesektorens endrede kostnader

knyttet til endret antall elever i frittstående skoler. Formålet med ordningen har ikke vært at den skal finansiere økningen i statlige utgifter.

(Fylkes)kommuner med elever i frittstående skoler har både direkte og indirekte kostnader til disse elevene. (Fylkes)kommunene har direkte kostnader ved at de finansierer både skoleskyss, spesialundervisning og morsmålsundervisning for elever i friskoler på lik linje som elever i offentlig skole. De har i tillegg indirekte kostnader for elevene, såkalte "beredskapskostnader", ved at kommunesektoren til enhver tid må ha fleksibilitet til å ta imot elever som kommer tilbake fra friskoler. Dette gjelder både når enkeltelever slutter i friskoler, men også i de tilfellene der hele friskoler legges ned.

Udir fikk i 2019 oppdrag om å vurdere nivået på uttrekket fra kommunerammen for endringer i elevtallet i friskoler. Som løsning ble nivået vurdert ut fra en regresjonsanalyse med bruk av KOSTRA-tall, som gir et øyeblikksbilde av gjennomsnittskostnadene kommunene har til elever i hhv. offentlige og frittstående skoler. Etter KDs vurdering svarer ikke evalueringen i tilstrekkelig grad på spørsmålene og problemstillingen, til å kunne brukes til å vurdere nivået på trekket

Beskrivelse av oppdraget:

Utdanningsdirektoratet bes kartlegge kommunesektorens direkte kostnader per elev som går i friskole. Det må i løsningen av oppdraget benyttes miljøer som har erfaring med tilsvarende analyser av kommuneøkonomi.

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

Utkvittering av utført oppdrag skal sendes til postmottak@kd.dep.no med kopi til marius.seljedal@kd.dep.no innen 1. februar 2021.

Med hilsen

Kjersti Flåten (e.f.)
ekspedisjonssjef

Bjørn Breivik
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer